

Äldreriksdagen

19-20 APRIL 2012

Äldreriksdagen är mötesplatsen för beslutsfattare med ansvar för vården och omsorgen om äldre. Den femte Äldreriksdagen äger rum den **19-20 april 2012** på Stockholm Waterfront Congress Centre, vid Centralstationen. Årets konferens handlar om ett **bättre liv för sjuka äldre**. Den överenskommelse som SKL och regeringen tecknat på detta område innebär att stat, landsting och kommuner tillsammans höjer ambitionsnivån. Målet är att de mest sjuka äldre ska få en mer sammanhållen vård och omsorg, och för att nå dit måste arbetssätt, strukturer och samverkan utvecklas. På Äldreriksdagen får du chans att lära mer och diskutera med kollegor samt att inspireras av goda exempel och intressanta föreläsare.

Välkommen!

Tid och plats Äldreriksdagen äger rum på Stockholm Waterfront Congress Centre den 19-20 april 2012.

Anmälan Anmälan görs online på: www.skl.se/aldreriksdagen. Vid anmälan anges seminarieval; dessa är bindande. Sista anmälningsdag är den **19 mars**.

Anmälan är bindande men kan vid förhinder överlåtas till annan person. Avanmälan och namnbyte ska ske skriftligt till SKL Kurs och konferens, se kontaktuppgifter nedan.

Konferensavgift Konferensavgiften är 4 000 kr (exklusive 25 % moms). I avgiften ingår lunch, kaffe och garderobsavgift båda dagarna, samt lättare förtäring efter avslutat program på torsdagen.

Logi Äldreriksdagen samarbetar med tre hotell nära konferensanläggningen i centrala Stockholm för att kunna erbjuda konferensdeltagarna logi till rabatterat pris. I anmälan finns en förteckning över dessa och vilka villkor som gäller för respektive hotell. Logi bokas och betalas av konferensdeltagaren själv direkt till hotellet.

Fakturering Betalning av konferensavgiften sker mot faktura som skickas ut av Sveriges Kommuner och Landsting efter det att konferensen har genomförts.

Upplysningar *Information om anmälan och betalning*
SKL FS Kurs och konferens
Tel: 08-452 72 86
E-post: konferensservice@sklfs.se

Programinnehåll
Projektkoordinator Therese Lindman
Tel: 08-452 71 52
E-post: therese.lindman@skl.se

På Äldreriksdagen kommer det även att finnas ett **interaktivt torg för möten, dialog, lärande och inspiration**. Mer information om interaktiva torget kommer på www.skl.se/aldreriksdagen längre fram.

Torsdag 19 april

Moderator: Marianne Olsson

VÄLKOMNA!

08.30-10.00 **Kaffe och interaktivt torg**
Registrering 08.30-09.30.

10.00-11.00 **Styra eller styras?**
Historikern och samhällsdebattören *Gunnar Wetterberg*, aktuell med *Kurvans kraft – En bok om befolkningsfrågan*, sätter in vården och omsorgen om äldre i sitt historiska och samhälls-politiska sammanhang.

11.00-11.30 **Sammanhållen vård och omsorg**
SKL:s ordförande *Anders Knape* om vilka möjligheter som ges och vilka krav som nu ställs på kommuner och landsting att förändra vården och omsorgen av de mest sjuka äldre.

11.30-12.45 **Lunch och interaktivt torg**

12.45-13.15 **Ett gemensamt ansvar**
Barn- och äldreminister *Maria Larsson* om äldreomsorgens nya läge efter överenskommelsen om de mest sjuka äldre och om andra aktuella frågor på äldreområdet.

13.30-14.30 **Seminariepass 1, parallella program**

1. Den stora utmaningen
2. Vanvård eller vanföreställningar?
3. Gömt och glömt
4. Från slutet till öppen vård

Läs mer om de parallella seminarierna på sid 4

14.30-15.00 **Kaffe och interaktivt torg**

15.00-16.00 **Seminariepass 2, parallella program**

5. Från öar till helhet
6. Rätt använda pengar
7. Innovation x 3
8. Omvårdnad gör skillnad

Läs mer om de parallella seminarierna på sid 5

16.15-17.15 **Seminariepass 3, parallella program**

9. Från passivitet till medskapande
10. eHälsa underlättar vardagen
11. Från prestation till process
12. Registrering som gör skillnad

Läs mer om de parallella seminarierna på sid 6

17.30 **Mingel med lättare förtäring**

Fredag 20 april

PROGRAM FÖR FÖRTROENDEVALDA

08.30-12.00 **Gruppmöten** - se program på sid 7.

PROGRAM FÖR ÖVRIGA DELTAGARE

Moderator: Marianne Olsson

- 08.30-09.00 **Nya steg för ett bättre liv för sjuka äldre**
Maj Rom, SKL:s projektledare för *Bättre liv för sjuka äldre* berättar om vad som åstadkommit hittills.
- 09.00-09.45 **Change - how?**
Sarah Fraser, brittisk författare, inspiratör och expert på genomförande av storskaliga förändringar inom vården beskriver hur man kan bryta grundmurade strukturer och åstadkomma något nytt. Föreläsningen sker på engelska med bildspel på svenska.
- 09.45-10.15 **Kaffe och interaktivt torg**
- 10.15-11.00 **Arbetet fortsätter**
Överenskommelsen kring de mest sjuka äldre är klar, men den nationella äldresamordnarens uppdrag är inte slutfört. Eva Nilsson Bågenholm om reaktionerna på uppgörelsen och sitt fortsatta arbete med att förbättra vård och omsorg för de mest sjuka äldre.
- 11.00-11.30 **Från ord till handling**
Maj Rom och Ejja Häman Aktell, SKL, om *Ledningskraft - Stöd till chefer* och hur den strategiska handlingsplanen omsätts till praktisk vardag för de mest sjuka äldre. Målet är en nationell mötesplats som ökar förståelsen för hur man organiserar för lärande och går från ord till handling.
- 11.30-11.45 **Vad händer nu?**
Avdelningschef Göran Stiernstedt och sektionschef Sabina Wikgren Orstam, SKL, om det fortsatta arbetet för de mest sjuka äldre.
- 11.45-13.00 **Lunch och interaktivt torg**

GEMENSAMT PROGRAM 13.00-14.30

- 13.00-13.30 **Carema mot väggen**
Dagens Samhälles chefredaktör Mats Edman intervjuar Carl Gyllfors, VD för Carema Care, Sveriges största och mest ifrågasatta vård- och omsorgsföretag om skandalerna och deras konsekvenser, om vad han önskar sig från beställarna och vad han tycker att beställarna är rätt att kräva av företagen.
- 13.30-14.15 **Politikens roll**
Ett samtal över generations- och blockgränserna om politikens möjligheter och begränsningar, om samhällets och individens ansvar samt om framtidens utmaningar.
Medverkande:
Bengt Göransson (S), före detta utbildningsminister, demokratiutredare och författare till boken *Tankar om politik*
Ebba Busch (KD), kommunalråd och ordförande för äldrenämnden i Uppsala
- 14.15-14.30 **Avslutning**
Staffan Werme (FP), ordförande i SKL:s beredning för primärvård och äldreomsorg

Seminarier torsdag 19 april

SEMINARIEPASS 1

KL. 13.30–14.30

1. Den stora utmaningen. Om välfärdens framtida finansiering

Alla vet att vi i framtiden riskerar ett gap mellan behov och offentliga resurser om inget görs. Skälen är demografiska förändringar och förväntade kvalitetsförbättringar för välfärdstjänsterna. Men hur stor är utmaningen? Merparten av experterna är bekymrade, andra är rätt optimistiska. Här möts några av de mest kunniga på området i ett samtal om välfärdens framtida finansiering.

Medverkande:

Stefan Ackerby, biträdande chefsekonom på SKL
Anders Ekholm, analyschef på Socialdepartementet
Bo Könberg, landshövding Södermanland, särskild utredare Vårdavgiftsutredningen
Anne-Marie Lindgren, Arbetarrörelsens tankesmedja
Moderator: Per Sedigh, SKL

2. Vanvård eller vanföreställningar? Om mediebilderna av äldreomsorgen

Äldreomsorgen har varit en av den senaste tidens stora frågor i medierna. Frågan är om den bild som getts är rättvisande? I det här seminariet diskuteras hur nyheter uppstår och värderas samt hur det känns att hamna i mediestormens öga och vad man då bör göra.

Medverkande:

Jonas Morian, frilansskribent och kommunikationsrådgivare, tidigare presschef på Attendo Care
Maria Wramsten Wilmar, Sahlgrenska Akademien, som forskar om chefer som utsatts för mediedrev

3. Gömt och glömt. Om äldres psykiska ohälsa

Att kroppsliga problem hör åldrandet till vet alla, men att många äldre också har psykiska problem är svårare att se och förstå. Äldres psykiska ohälsa har länge varit ett eftersatt område inom vård och omsorg. Men medvetenheten har ökat och idag jobbar allt fler aktivt med att hitta metoder för att upptäcka och åtgärda problemen.

Medverkande:

Susanne Rolfner Suvanto, SKL
Carina Lindkvist, psykiatrisamordnare i Malmö, som satsat på stödteam för äldre med psykisk ohälsa
Lis Bodil Karlsson, forskare som jobbat med Trygga möten i Stockholms län
Anne Ekdahl, geriatriker, Vrinnevisjukhuset Norrköping

4. Från slutet till öppen vård. Om behovet av förebyggande insatser

Ett proaktivt arbetssätt där hälsan främjas, sjukdom och skada förebyggs och där rehabilitering bedrivs aktivt och målinriktat är ingen utopi. Med nya arbetssätt i öppna vårdformer kan det bli verklighet och äldres behov av vård på sjukhus minska. Det visar bland annat erfarenheterna från försöksverksamheten Multi7 i Västerbotten.

Medverkande:

Christian Danielsson och *Christofer Montell*, Health Navigator, som studerat framgångsfaktorer i äldreomsorgen
Staffan Werme (FP), kommunalråd i Örebro, ordförande i SKL:s beredning för primärvård och äldreomsorg
Kenneth Johansson (C), ordförande riksdagens socialutskott
Lena Hallengren (S), vice ordförande riksdagens socialutskott
Sarah Lundberg, Västerbottens läns landsting och *Petra Henriksson*, Umeå kommun, projektledare för Multi7
Moderator: Marianne Olsson

Seminarier torsdag 19 april

SEMINARIEPASS 2

KL. 15.00–16.00

5. Från öar till helhet. Om att förändra det som är stort och svårt

Sarah Fraser är en internationell auktoritet när det gäller att sprida kunskaper om förbättringsarbete inom vård och omsorg. Hon samarbetar med SKL i satsningen *Bättre liv för sjuka äldre* och har nyligen kommit med en ny bok på svenska, *101 sätt att utveckla Genombrott*. I denna workshop delar Sarah Fraser med sig av sina erfarenheter av att förändra storskaliga komplexa system utifrån deltagarnas exempel. Mer information finns på hennes blogg *Spreading good practice*.

*Workshopen hålls på engelska. Möjlighet finns att ställa frågor på svenska.
Max 30 deltagare.*

6. Rätt använda pengar. Om kvalitetssäkring av äldrevården

Allt mer av vården och omsorgen av äldre upphandlas eller omfattas av valfrihetssystem. Hur ska kommuner och landsting säkerställa att leverantörer håller vad de lovar och kontrollera att kvaliteten hålls, oavsett vem som är utförare? Inom ramen för projektet *Kvalitetssäkrad välfärd* jobbar SKL aktivt för att hitta verktyg för detta.

Medverkande:

Lena Svensson, projektledare för *Kvalitetssäkrad välfärd*, SKL
Malin Appelgren (KD), kommunalråd med ansvar för äldreomsorgen i Solna
Katarina Nyberg Finn (S), vice ordförande i kommunstyrelsen i Östersund
Ann-Katrin Lofvars (MP), landstingsråd, Landstinget Dalarna

7. Innovation x 3. Om olika sätt att bli bättre

Innovation får inte bara vara ett högtidsord, utan måste vara en del i vardagen. Angreppssätten är olika men målet är detsamma: att åstadkomma förbättringar som är till nytta för brukare och patienter. Möt den statliga innovationsmyndigheten Vinnova, de idéburna vårdgivarnas organisation Famna och Katrineholms kommun, där man utvecklat en egen framgångsrik innovationsmodell.

Medverkande:

Britt-Marie Svedenberg, äldreomsorgschef Katrineholm
Cecilia Olsson, områdeschef Furuliden i Katrineholm
Kristina Ekstrand, Nova Med Tech, Sörmland
Daniel Forslund, chefsstrateg för vårdutveckling på Vinnova
Thomas Schneider, kvalitetsansvarig Famna

Moderator: Marianne Olsson

8. Omvårdnad gör skillnad. Om äldres läkemedelsbehandling

Vilken omvårdnad som erbjuds de äldre i kommunal vård och omsorg kan påverka behovet av läkemedel, till exempel när det gäller att lindra oro, sömnbesvär och magproblem. Det är personalen som jobbar nära den äldre som har möjligheter att upptäcka förändring i hälsotillståndet och även kan misstänka biverkningar. Välinformerade äldre och anhöriga har också stor betydelse för att läkemedelsbehandling ska göra nytta i stället för att skada.

Medverkande:

Lars Nilsson, projektet Koll på läkemedel, SPF
Eva Granvik, BPSD-registret Skåne
Anders Engelholm, projektet Sömn för liv och hälsa, Västernorrland
Nina Viberg, apotekare och läkemedelsexpert på SKL
Moderator: Maj Rom, SKL

Seminarier torsdag 19 april

SEMINARIEPASS 3

KL. 16.15–17.15

9. Från passivitet till medskapande. Om brukarmedverkan

Ambitionen finns, men i verkligheten har vård- och omsorgsverksamheter riktade mot äldre svårt att få till stånd patient- respektive brukarmedverkan. Inom andra områden, t.ex. socialpsykiatrin har man lyckats bättre. Vad kan man göra och vilka förväntningar och farhågor finns hos brukarorganisationer och politiker?

Medverkande:

Beatrice Toll, konsult och författare till boken *En väg till återhämtning*

Staffan Werme (FP), kommunalråd i Örebro, ordförande i SKL:s beredning för primärvård och äldreomsorg

Ingrid Lennerwald (S), regionråd i Skåne, vice ordförande i SKL:s sjukvårdsdelegation

Stina-Clara Hjulström, ordförande Demensförbundet

Curt Persson, ordförande PRO

Karl-Erik Olsson, ordförande SPF

Moderator: Lena Hörngren

10. eHälsa underlättar vardagen. Om hur resurser frigörs och säkerheten ökas

Vård och omsorg är en informationsintensiv sektor där kravet på tillgänglig och säker information ökar. Inom ramen för arbetet med Nationell eHälsa tar SKL, tillsammans med bland annat Socialstyrelsen, fram gemensamma nationella standarder för informationen och tekniska hjälpmedel. Målet är att förstärka patient- och rättssäkerheten, förenkla arbetet samt frigöra resurser till det som är vårdens kärna.

Medverkande:

Catharina Mann, projektledare Nationell eHälsa, SKL

Ann-Helene Almborg, Socialstyrelsen, Gemensam Informationsstruktur inom vård och omsorg

Marie Johansson, utvecklingschef, Karlstad kommun

11. Från prestation till process. Om att styra flödena rätt

Överenskommelsen om de mest sjuka äldre innebär bland annat att satsningen på prestationsbaserade statsbidrag utvidgas. Detta innebär krav på systemförändringar och nya styrsystem, fast inte nödvändigtvis mer styrning. Däremot en mer patientanpassad styrning där fokus ligger på flödeseffektivitet. Avslutningsvis reflekterar två politiker över effekterna av den nya modellen.

Medverkande:

Hans Winberg, Leading Health Care, som studerat olika ersättningsmodeller

Eva Nilsson Bågenholm, nationell äldresamordnare

Sabina Wikgren Orstam, sektionschef SKL

Mats Eriksson (M), regionråd i Halland, ordförande i SKL:s sjukvårdsdelegation

Eva Olofsson (V), ledamot riksdagens socialutskott

Moderator: Greger Bengtsson, SKL

12. Registrering som gör skillnad. Om konsten att använda resultaten

Möjlighet till prestationsersättning har bidragit till en snabb ökning av deltagandet i kvalitetsregistren Svenska Palliativregistret och Senior Alert. Den nya överenskommelsen innebär en satsning på ytterligare två register, BPSD och SveDem. Men data ska inte bara registreras utan också användas. Resultaten från kvalitetsregistren är ett viktigt verktyg i det lokala arbetet för att åstadkomma varaktiga och mätbara förbättringar för äldre.

Medverkande:

Maria Taranger, sektionschef medicin och geriatrik, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Susanne Börjesson, vårdenhetschef, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Cindy Case Nord, distriktssköterska, och *Marie Svensson*, undersköterska, Åslidens äldreboende Båstad

Moderator: Elsa Ingesson, neurolog, rehabiliteringsläkare

Program för förtroendevalda

Fredag 20 april kl. 08.30–12.00

GEMENSAMT GRUPPMÖTE FÖR ALLIANSPARTIERNA 08.30-10.00

Varmt välkommen till Allianspartiernas gemensamma gruppmöte med fokus på äldrepolitiken. Alla ska ha rätt att åldras med värdighet. Socialminister Göran Hägglund medverkar med presentation av regeringens arbete för de mest sjuka äldre. Medverkar gör också Staffan Werme, ordförande i beredningen för primärvård och äldreomsorg, SKL.

Kontaktperson:

Tommy Bernevång Forsberg
076-527 25 06

tommy@kristdemokraterna.se

KAFFE 10.00-10.30

MODERATERNA 10.30-12.00

Välkommen till moderaternas gruppmöte! På mötet kommer viktiga frågor kring partiets äldrepolitik att diskuteras med centrala representanter. Ytterligare information om programmet skickas ut framöver.

Kontaktperson:

Linda Nordin
08-786 45 16

linda.nordin@moderat.se

CENTERPARTIET 10.30-12.00

Välkommen till Centerpartiets gruppmöte vid Äldreriksdagen. Valfrihet, självbestämmande och kvalitet är tre viktiga frågor för Centerpartiets äldrepolitik. Dessa frågor står i fokus på gruppmötet. Du kommer att få träffa våra berörda representanter i SKL, företrädare för riksdagsgruppen och vår ansvarig för äldrefrågorna i regeringens samordningskansli. Detaljerat program kommer skickas till de centerpartister som anmält sig och kryssat för partitillhörighet.

Kontaktperson:

Mailis Dahlberg
070-524 09 22

mailis.dahlberg@centerpartiet.se

FOLKPARTIET 10.30-12.00

Varmt välkommen till Folkpartiets gruppmöte där vi kommer att diskutera äldrepolitiska frågor under ledning av Staffan Werme, kommunalråd Örebro (FP) och ordförande i beredningen för primärvård och äldreomsorg, SKL. Några frågeexempel: Hur är kvaliteten på äldreomsorgen idag egentligen? Är det skillnad på privat och offentlig omsorg? Framtidsutsikterna för äldreomsorgen.

Kontaktperson:

Therése Quiding
072-541 04 58

therese.quiding@folkpartiet.se

KRISTDEMOKRATERNA 10.30-12.00

Äldreomsorgen ska erbjuda trygghet, värdighet och en meningsfull tillvaro. Varmt välkommen till gruppmöte för kristdemokratiska social- och äldreomsorgspolitiker. Du träffar företrädare för Kristdemokraterna i SKL, Ewa Samuelsson, vice ordförande i beredningen för socialpolitik- och individomsorg, Gudrun Brunegård, ledamot i beredningen för primärvård och äldreomsorg samt riksdagsledamöterna Anders Andersson, Roland Utbult och Lars-Axel Nordell, från riksdagens socialutskott.

Kontaktperson:

Tommy Bernevång Forsberg
076-527 25 06

tommy@kristdemokraterna.se

SOCIALDEMOKRATERNA 09.00-12.00

Under Äldreriksdagen inbjuds socialdemokratiska förtroendevalda till gruppmöte på förmiddagen den 20 april. På gruppmötet får du möjlighet att samtala med partiföreträdare som nationellt, regionalt och lokalt ansvarar för äldrepolitik. Ytterligare information kommer att skickas ut i ett senare skede till de socialdemokrater som anmält sig till Äldreriksdagen. Välkommen!

Kontaktperson:

Anders Wallin
070-591 60 41

anders.wallin@riksdagen.se

MILJÖPARTIET 08.30-12.00

Miljöpartister inbjuds att delta på partimöte, där Miljöpartiets socialpolitiska talesperson, riksdagsledamot Agneta Luttröpp närvarar. Vi diskuterar kvaliteten i äldreomsorgen och andra viktiga äldrepolitiska frågor. Mer information kommer att finnas på www.mp.se.

Kontaktperson:

Susanne Åkesson
070-968 95 55

susanne.akesson@riksdagen.se

VÄNSTERPARTIET 08.30-12.00

Välkommen till Vänsterpartiets gruppmöte den 20 april. Vi kommer att diskutera våra viktiga äldrefrågor, främst med anknytning till partiets pågående kampanj. Vi sätter fokus på vad vi vill och kan göra för att utveckla äldreomsorg med människan och inte vinsten i centrum. Ytterligare information om programmet skickas ut senare.

Kontaktperson:

Gunnar Friberger
070-538 87 49

gunnar.friberger@vansterpartiet.se

